

АЛКАЛОИД АД СКОПЈЕ
СТАТУТАРНИ ЕДИНЕЧНИ
ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ И
ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ
ЗА ГОДИНАТА ЗАВРШЕНА НА
31 ДЕКЕМВРИ 2020 ГОДИНА

СОДРЖИНА	Страна
ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ	1
ЕДИНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА	3
ЕДИНЕЧЕН БИЛАНС НА УСПЕХ	4
ЕДИНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНАТА ДОБИВКА	5
ЕДИНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО ГЛАВНИНАТА	6
ЕДИНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ	7
БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ	8
ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ ЗА ДРУШТВОТО	8
СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ	8
ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ	19
СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ	20
СЕГМЕНТНО ИЗВЕСТУВАЊЕ	21
МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА	24
НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА	25
ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ	25
ВЛОЖУВАЊА ВО ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА	28
ВЛОЖУВАЊА ВО ПОДРУЖНИЦИ	29
ЗАЛИХИ	29
ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИТЕ	30
ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА	30
ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	31
АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ И СОПСТВЕНИ АКЦИИ	31
ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ	31
ОБВРСКИ ЗА КРЕДИТИ	32
ОБВРСКИ ЗА ОТПРЕМНИНИ	33
ОДЛОЖЕНИ ДАНОЦИ	33
ОБВРСКИ КОН ДОБАВУВАЧИ И ОСТАНАТИ ОБВРСКИ	34
РЕЗЕРВИРАЊА ЗА ОСТАНАТИ ОБВРСКИ И ТРОШОЦИ	34
ОСТАНАТИ ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО	35
ОСТАНАТИ РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО	35
ВИДОВИ НА ТРОШОЦИ	35
ТРОШОЦИ НА ВРАБОТЕНИ	35
ОПЕРАТИВЕН ЛИЗИНГ	36
ТРОШОЦИ НА ФИНАНСИРАЊЕТО	36
ДАНОК НА ДОБИВКА	36
ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА	37
ДИВИДЕНДА	37
ПРЕВЗЕМЕНИ ОБВРСКИ	37
ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ	37
ОДНОСИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ	37
ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ	39
ДАНОЧЕН РИЗИК	40
НАСТАНИ ПО ПЕРИОДОТ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ	40
ПРИЛОГ 1 – ЕДИНЕЧЕН ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ	
ПРИЛОГ 2 – ЕДИНЕЧНА ГОДИШНА СМЕТКА	

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ

ДО СОПСТВЕНИЦИТЕ И РАКОВОДСТВОТО НА АЛКАЛОИД АД Скопје

Извршивме ревизија на приложените единечни финансиски извештаи (стр. 3 до 40) на АЛКАЛОИД АД Скопје (во понатамошниот текст "Друштвото"), кои се состојат од единечниот извештај за финансиската состојба на ден 31 декември 2020 година и единечниот извештај за сеопфатната добивка, единечниот извештај за промените во главнината и единечниот извештај за паричните текови за годината што тогаш завршува, како и прегледот на значајните сметководствени политики и останатите објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за единечните финансиски извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие единечни финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди кои се применуваат во Република Северна Македонија и интерна контрола за која раководството смета дека е неопходна за подготвување на единечните финансиски извештаи кои не содржат материјално погрешно прикажување, без разлика дали тоа е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие единечни финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја извршивме нашата ревизија во согласност со Законот за ревизија и стандардите за ревизија кои се во примена во Република Северна Македонија. Овие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата на начин кој ќе ни овозможи да добиеме разумно уверување дека единечните финансиски извештаи не содржат материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува спроведување на постапки за собирање на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во единечните финансиски извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од значајно погрешно прикажување на единечни финансиски извештаи, настанато како резултат на измама или грешка. При проценувањето на овие ризици ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на единечните финансиски извештаи на Друштвото со цел дизајнирање на ревизорски постапки кои што се соодветни на околностите, но не и со цел на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на Друштвото. Ревизијата, исто така, вклучува и оценка за соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на единечните финансиски извештаи.

Веруваме дека ревизорските докази кои ги имаме собрано се доволни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според наше мислење, единечните финансиски извештаи ја прикажуваат реално и објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на АЛКАЛОИД АД Скопје на ден 31 декември 2020 година како и резултатите од работењето и паричните текови за годината што тогаш завршува во согласност со сметководствената регулатива која се применува во Република Северна Македонија.

(продолжува)

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ

ДО СОПСТВЕНИЦИТЕ И РАКОВОДСТВОТО НА АЛКАЛОИД АД Скопје (продолжение)

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Друштвото е одговорно за подготвување на единечниот годишен извештај и единечната годишната сметка во согласност со Законот за трговски друштва и истите без прифатени и одобрени од Раководството на Друштвото на ден 9 февруари 2021 година. Наша одговорност е да издадеме мислење во врска со конзистентноста на единечниот годишен извештај со единечната годишна сметка и единечните финансиски извештаи на Друштвото. Ние ги извршивме нашите постапки во согласност со Законот за ревизија и Меѓународниот стандард за ревизија 720 – Одговорности на ревизорот во врска со други информации во документи кои содржат ревидирани финансиски извештаи кој е во примена во Република Северна Македонија. Според наше мислење, историските финансиски информации обелоденети во единечниот годишен извештај се конзистентни со единечната годишна сметка и приложените ревидирани единечни финансиски извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2020 година.

Александар Аризанов
Овластен ревизор
Директор

ДИЛОИТ
ДСО
Скопје

4 март 2021 година
Дилоит ДОО Скопје

Јане Иванов
Овластен ревизор

ЕДИНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА

	Белешка	За годината што завршува на 31 декември	
		2020	2019
Средства			
Нетековни средства			
Материјални средства	6	5.951.609	5.196.692
Нематеријални средства	7	1.826.191	1.729.210
Вложувања во хартии од вредност расположливи за продажба	9	7.114	7.411
Вложувања во подружници	10	513.278	509.977
Останати долгорочни побарувања	13	61.980	114.566
		<u>8.360.172</u>	<u>7.557.856</u>
Тековни средства			
Залихи	11	2.850.915	2.369.208
Побарувања од купувачите	12	2.384.754	2.435.007
Останати побарувања	13	211.303	172.762
Пари и парични еквиваленти	14	144.421	139.182
		<u>5.591.393</u>	<u>5.116.159</u>
Вкупно средства		<u>13.951.565</u>	<u>12.674.015</u>
Акционерска главнина и обврски			
Капитал и резерви			
Акционерски капитал	15	2.220.127	2.220.127
Сопствени акции		(109.285)	(98.805)
Законски резерви		596.146	596.146
Останати резерви	16	1.686.483	1.686.780
Задржана добивка		6.323.541	5.686.873
		<u>10.717.012</u>	<u>10.091.121</u>
Долгорочни обврски			
Долгорочни кредити	17	604.335	288.057
Обврски за отпремнини	18	48.546	39.523
		<u>652.881</u>	<u>327.580</u>
Тековни обврски			
Обврски кон добавувачи и останати обврски	20	2.176.078	1.949.435
Данок на добивка		19.588	47.392
Краткорочни кредити	17	386.006	258.487
		<u>2.581.672</u>	<u>2.255.314</u>
Вкупно обврски		<u>3.234.553</u>	<u>2.582.894</u>
Вкупно акционерска главнина и обврски		<u>13.951.565</u>	<u>12.674.015</u>

Белешките кон единечните финансиски извештаи се интегрален дел на овие единечни финансиски извештаи и треба да се читаат во врска со истите.

Единечните финансиски извештаи се одобрени од страна на Управниот одбор на Друштвото на ден 9 февруари 2021 година.

Одобрено од:

Живко Мукастов
Генерален директор

Виктор Стојчевски
Финансиски директор

ЕДИНЕЧЕН БИЛАНС НА УСПЕХ

	Белешка	За годината што завршува на 31 декември	
		2020	2019
Продажби	5	9.188.259	8.428.009
Трошоци содржани во продадени готови производи и трговски стоки	24	(5.534.946)	(5.078.027)
Бруто добивка		3.653.313	3.349.982
Трошоци за истражување и развој	24	(121.368)	(109.931)
Трошоци на продажба и маркетинг	24	(1.804.097)	(1.723.781)
Административни трошоци	24	(466.502)	(420.697)
Резервирања за останати обврски и трошоци	21	(9.023)	(10.063)
Останати приходи од работењето	22	409.714	246.610
Останати расходи од работењето	23	(399.309)	(191.815)
Добивка од работењето		1.262.728	1.140.305
Трошоци на финансирањето (нето)	27	(14.714)	(11.517)
Добивка пред оданочување		1.248.014	1.128.788
Данок на добивка	28	(105.363)	(120.977)
Нето добивка		1.142.651	1.007.811
Заработувачка по акција (во Денари)			
- Основна	29	811,00	712,17

Белешките кон единечните финансиски извештаи се интегрален дел на овие единечни финансиски извештаи и треба да се читаат во врска со истите.

ЕДИНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНАТА ДОБИВКА

	Белешка	За годината што завршува на 31 декември	
		2020	2019
Нето добивка		1.142.651	1.007.811
Останата сеопфатна добивка:			
Објективна вредност на вложувањата	16	(297)	592
Ефект од ревалоризација на земјиште	6	-	823.836
Останата сеопфатна (загуба) / добивка по оданочување		(297)	824.428
Вкупна сеопфатна добивка		1.142.354	1.832.239

Белешките кон единечните финансиски извештаи се интегрален дел на овие единечни финансиски извештаи и треба да се читаат во врска со истите.

ЕДИНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО ГЛАВНИНАТА

	За годината што завршува на 31 декември					Вкупно
	Акционерски капитал	Сопствени Акции	Закон-ски резерви	Останати резерви	Задржана добивка	
На 1 јануари 2019	2.220.127	(23.032)	596.146	879.136	5.115.593	8.787.970
Откуп на сопствени акции	-	(75.773)	-	-	-	(75.773)
Дивиденда и данок на исплатена дивиденда	-	-	-	-	(453.315)	(453.315)
Издвојувања од резерви	-	-	-	(16.784)	16.784	-
Нето добивка за годината	-	-	-	-	1.007.811	1.007.811
<i>Извештај за сеопфатната добивка</i>						
Објективна вредност на вложувањата (Белешка 9)	-	-	-	592	-	592
Ревалоризација на земјиште (Белешка 2,7, 6 и 16)	-	-	-	823.836	-	823.836
	-	-	-	824.428	-	824.428
На 31 декември 2019	2.220.127	(98.805)	596.146	1.686.780	5.686.873	10.091.121
Откуп на сопствени акции	-	(10.480)	-	-	-	(10.480)
Дивиденда и данок на исплатена дивиденда	-	-	-	-	(505.983)	(505.983)
Нето добивка за годината	-	-	-	-	1.142.651	1.142.651
<i>Извештај за сеопфатната добивка</i>						
Објективна вредност на вложувањата (Белешка 9)	-	-	-	(297)	-	(297)
	-	-	-	(297)	-	(297)
На 31 декември 2020	2.220.127	(109.285)	596.146	1.686.483	6.323.541	10.717.012

Белешките кон единечните финансиски извештаи се интегрален дел на овие единечни финансиски извештаи и треба да се читаат во врска со истите.

ЕДИНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ

	За годината што завршува на 31 декември	
	2020	2019
Парични текови од оперативни активности		
Наплатено од купувачи	9.212.834	8.090.095
Платено на добавувачите и вработените	(7.823.550)	(6.883.778)
Нето парични текови од оперативни активности	1.389.284	1.206.317
Парични текови од инвестициони активности		
Набавка на постојани средства	(1.435.718)	(862.848)
Вложувања во подружници (Белешка 10)	(3.301)	(135.286)
Примени дивиденди	83.769	69.464
Добиени субвенции	121.190	85.831
Останати одливи кон вработените	(55.123)	(65.162)
Нето парични текови користени за инвестициони активности	(1.289.183)	(908.001)
Парични текови од финансиски активности		
Приливи од кредити	2.415.943	1.553.535
Отплата на кредити	(1.978.425)	(1.363.716)
Платени камати	(15.599)	(9.405)
Откуп на сопствени акции	(10.480)	(75.773)
Надоместоци на акционерите и данок на исплатена дивиденда и други распределби од добивката	(506.301)	(453.315)
Нето парични текови користени за финансиски активности	(94.862)	(348.674)
Нето зголемување / (намалување) на пари и парични еквиваленти	5.239	(50.358)
Пари и парични еквиваленти на почеток на годината	139.182	189.540
Пари и парични еквиваленти на крајот на годината	144.421	139.182

Белешките кон единечните финансиски извештаи се интегрален дел на овие единечни финансиски извештаи и треба да се читаат во врска со истите.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ ЗА ДРУШТВОТО

Алкалоид АД Скопје (во понатамошниот текст: “Друштвото”) произведува и продава разновидни фармацевтски, хемиски и козметички производи и производи од билно потекло. Алкалоид АД Скопје има основано деветнаесет подружници и една фондација во Република Северна Македонија и други земји. Називите на подружниците се дадени во точка 10 од Белешките кон единечните финансиски извештаи.

Алкалоид АД Скопје, матичното друштво е акционерско друштво, основано и со седиште во Република Северна Македонија. Адресата на Друштвото е:

Бул. Александар Македонски 12
1000 Скопје
Република Северна Македонија

Акциите на Алкалоид АД Скопје котираат на официјалниот пазар на Македонската берза за хартии од вредност од 2002 година.

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Основните сметководствени политики кои се применети при подготвувањето на единечните финансиски извештаи се дадени подолу. Сметководствените политики се применуваат конзистентно во текот на целата презентирана година.

2.1. Основа за подготвување на единечните финансиските извештаи

Во согласност со одредбите на Законот за трговски друштва (“Службен весник” бр.28/04, 84/05, 71/06, 25/07, 87/08, 17/09, 23/09, 42/10, 48/10, 8/11, 21/11, 24/11, 166/12, 70/13, 119/13, 120/13, 187/13, 13/14, 41/14, 138/14 88/15, 192/15, 6/16, 30/16, 61/16, 64/18, 120/18, 195/2018, 225/2018, 239/2018 и 290/20) правните лица во Република Северна Македонија имаат обврска да водат сметководство и да подготвуваат финансиски извештаи во согласност со усвоените меѓународни стандарди за финансиско известување објавени во Службен весник на Република Северна Македонија.

На 29 декември 2009 година, донесен е нов Правилник за водење сметководство (“Службен весник” 159/09, 164/10 и 107/11) во кој се објавени Меѓународните сметководствени стандарди (МСС), Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ), заедно со толкувањата на Постојниот комитет за толкување (ПКТ) и толкувањата на Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување (КТМФИ), утврдени и издадени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди (ОМСС) заклучно со 1 јануари 2009 година. Овој правилник стапи во примена од 1 јануари 2010 година.

До датумот на составување на придружните единечни финансиски извештаи, измените и дополнувањата на Меѓународните стандарди за финансиско известување („МСФИ/МСС“) и толкувањата на КТМФИ кои стапиле на сила за годишните периоди кои започнуваат после 1 јануари 2009 година сè уште не се преведени и објавени за примена во Република Северна Македонија.

Имајќи ги во предвид потенцијално материјалните значајни ефекти од разликите помеѓу горенаведените сметководствени прописи кои се применуваат во Република Северна Македонија и Меѓународните стандарди за финансиско известување, кои можат да имаат влијание на реалноста и објективноста на единечните финансиски извештаи на Друштвото, придружните единечни финансиски извештаи не можат да се сметаат за единечни финансиски извештаи подготвени во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.1. Основа за подготвување на единечните финансиските извештаи (продолжение)

Притоа, придружните единечни финансиски извештаи на Друштвото се прикажани во согласност со билансните шеми објавени во Правилникот за формата и содржината на годишната сметка (“Службен весник” бр. 60/14), чиј сет на финансиски извештаи во поединечни делови отстапува од начинот на презентација на одредени билансни позиции предвидени со усвоениот МСС 1 – Презентирање на финансиските извештаи.

Придружните единечни финансиски извештаи се составени во согласност со принципот на набавна вредност, освен ако не е поинаку наведено во сметководствените политики кои се дадени во натамошниот текст. Во составувањето на овие единечни финансиски извештаи Друштвото ги применува сметководствените политики наведени во белешката 2.

Износите содржани во единечните финансиски извештаи на Друштвото се прикажани во илјади македонски денари. Денарот претставува официјална валута на известување во Република Северна Македонија.

Подготвувањето на единечните финансиски извештаи во согласност со Законот за трговски друштва и Правилникот за водење на сметководство бара примена на проценки и претпоставки од страна на менаџментот на Друштвото, кои влијаат врз искажаните позиции во единечните финансиски извештаи. Иако проценките на раководството се базираат на разумни информации и познавања за настаните и активностите, фактичките резултати може да се разликуваат од проценетите. Проценките на раководството се прикажани во Белешка 4.

2.2. Подружници

Подружниците се правни лица кај кои Друштвото има контрола врз финансиските и деловните политики и поседува повеќе од една половина од гласачките права. Постоенето на контрола и ефектот од поседувањето на гласовите се зема предвид при одредување дали Друштвото има контрола врз друго правно лице. Набавна вредност на вложувањето претставува објективната вредност на даденото средство. Друштвото ги евидентира вложувањата по нивната набавна вредност намалена за евентуално обезвреднување.

2.3. Сегментно известување

Известувањето по оперативни сегменти е конзистентно со начините на интерно известување за потребите на Управниот одбор. Управниот одбор е одговорен за стратешките одлуки за секој од сегментите. На 31 декември 2020 година, Друштвото беше организирано во четири известувачки сегменти:

- **Фармација** - производство и продажба на лекови за хумана медицина, ветеринарни лекови и фармацевтски суровини,
- **Хемија** - производство и продажба на хемиски производи,
- **Козметика** - производство и продажба на козметички производи,
- **Билкарство** - производство и продажба на производи од билно потекло.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.3. Сегментно известување (продолжение)

Севкупната производна програма на фармацевтски производи на Алкалоид-Фармација се состои од следниве фармацевтски форми:

- Орални цврсти дозни форми: Таблети - конвенционално и модифицирано ослободување, филм-таблети, обложени таблети, подјазични таблети, капсули, сув прашок за орална суспензија.
- Течни дозни форми за орална употреба: Раствори за орална употреба, сирупи, суспензии.
- Топикални препарати: Кремови, масти, раствори, гелови, спрејови, вагиналети, супозитории.
- Стерилни дозни форми: Парентерални мало-волуменски, капки за очи, масти за очи.

Покрај капацитетите за производство на готови фармацевтски производи Алкалоид-Фармација има погон за екстракција на опиоиди, кој вклучува производство на морфин и негови деривати како фармацевтски суровини.

Сегментот Алкалоид - Хемија денес има развиена програма за производство на хемикалии и реагенси од органско и неорганско потекло, со ра, puriss, purum и со фармакопејски квалитети. Истите се наменети за лабораториите во институтите, факултетите, клиниките, фармацевтската и козметичката индустрија, како и во процесите на производство на други индустрии.

Палетата на производи на Алкалоид - Козметика се состои од производите за нега на кожа, производите за нега на детска кожа, сапуни, производите за нега на коса, производите за нега на заби, парфемската колекција за мажи, парфемската колекција за жени, како и козметиката за домаќинството. Состојките кои се составен дел на производите се набавуваат од добавувачи кои ги задоволуваат високите стандарди за квалитет и истите се во согласност со барањата на Европската директива за квалитетен козметички производ.

Главни дејности во Алкалоид - Билкарство се обработка, мешање и пакување на билни суровини како корени, листови, овошје, семе итн.

Приходите по сегменти се приходи кои се обелоденети во единечниот биланс на успех на Друштвото, коишто се директно поврзани со работењето на сегментот и соодветен дел од останатите приходи на Друштвото кои што се распределени на разумна основа на сегментот.

Расходите по сегменти се расходи кои се обелоденети во единечниот биланс на успех на Друштвото, коишто се директно поврзани со работењето на сегментот и соодветен дел од останатите расходи на Друштвото кои што се распределени на разумна основа на сегментот.

Нето оперативните средства на Друштвото се состојат примарно од материјални и нематеријални средства, залихи и побарувања намалени за нето оперативните обврски, додека нето финансиските средства на Друштвото примарно се состојат од парични средства и парични еквиваленти, останати тековни финансиски средства намалени за финансиски обврски, одложен данок и данок на добивка.

Сметководствените политики на сегментите се исти со сметководствените политики на Друштвото. Ова се всушност податоците кои што се известуваат на управувачките структури за целите на донесување одлуки за распределба на ресурсите и за оценување на резултатите од работењето на сегментите.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.4. Курсни разлики

Валута за вреднување и обелоденување

Валута за вреднување и обелоденување на трансакциите на Друштвото е македонскиот Денар. Износите вклучени во единечните финансиски извештаи се прикажани во илјади денари, освен ако поинаку не е наведено.

Трансакции и состојби

Трансакциите направени во странски средства на плаќање се пресметуваат во македонски Денари по курсот кој важел на денот на трансакцијата. Курсните разлики настанати од таквите трансакции во текот на годината и од сведувањето на средствата и обврските искажани во странски средства за плаќање по курсот кој важел на денот на единечниот Извештај за финансиската состојба, се искажуваат во единечниот Биланс на успех како приходи или расходи.

2.5. Материјални средства

Материјалните средства иницијално се прикажуваат по нивната набавна вредност, со исклучок на земјиштето. Земјиштето е прикажано по неговата пазарна вредност врз основа на процена направена од страна на независен проценител. Останатите материјални средства се искажани по нивната набавна вредност намалена за исправката на вредност. Набавната вредност претставува фактурна вредност на набавените материјални средства зголемена за сите трошоци настанати до нивното ставање во употреба.

Издатоците за реконструкција, адаптација или друго вложување со кои се зголемува корисниот век на употреба или капацитетот се капитализираат со нивното настанување. Издатоците за редовно одржување и поправки се евидентираат како расход во моментот на нивното настанување.

Позитивниот ефект од проценката на земјиштето се евидентира на главнината како ревалоризациона резерва. Негативниот ефект од проценката на земјиштето се евидентира на главнината, до износот на ревалоризационата резерва на одредено средство, а разликата се евидентира во консолидираниот Биланс на успех. Остатокот од ревалоризационата резерва се пренесува на задржаната добивка во моментот на отуѓувањето.

Земјиштето не се амортизира. Амортизацијата на останатите материјални средства се пресметува со примена на праволиниската метода и е наменета за алоцирање на набавната или проценетата вредност на основните средства во еднакви годишни износи во текот на предвидениот век на употреба на материјалните средства. Предвидениот корисен век на средствата е:

Згради	10 - 40	години
Опрема за производство	10 - 20	години
Возила	4	години
Мебел, компјутери и останата опрема	3 - 10	години

Резидуалната вредност на средствата и нивниот предвиден век на користење се проценува на денот на единечниот Извештај за финансиската состојба и се коригира доколку е потребно.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.5. Материјални средства (продолжение)

Сегашната вредност на материјалните средства се намалува до износот на надоместувачката вредност во случај кога сегашната вредност е повисока од проценетата надоместувачка вредност.

Отстапените или на друг начин отуѓени материјални средства се елиминираат од единечниот Извештај за финансиската состојба заедно со исправката на вредноста. Добивката или загубата што произлегува од таквото отуѓување се признава во единечниот Биланс на успех.

2.6. Нематеријални средства

Нематеријалните средства се состојат од жигови, лиценци и софтвер. Нематеријалните средства се евидентираат по нивната набавна вредност намалена за исправката на вредноста. Набавната вредност претставува фактурна вредност на набавените нематеријални средства зголемена за сите трошоци настанати до нивното право на користење.

Амортизацијата на нематеријалните средства се врши во еднакви годишни износи во текот на предвидениот век на употреба на нематеријалните средства, а најмногу до 10 години.

Одделно стекнати нематеријални средства

Нематеријалните средства со конечен животен век кои што се стекнати одделно се прикажуваат по нивната набавна вредност, намалени за акумулираната амортизација и за исправката на вредност. Амортизацијата на стекнатите нематеријални средства се врши во еднакви годишни износи во текот на предвидениот век на употреба на нематеријалните средства, а најмногу до 10 години. Предвидениот век на употреба и методот на амортизација се предмет на испитување на крајот на секој период за известување.

Интерно генерирани нематеријални средства - трошоци за истражување и развој

Издатоците за истражување се признаваат како расходи при нивното настанување. Интерно генерираните нематеријални средства кои произлегуваат од фазата на развој се признаваат доколку и само доколку може да го демонстрираат следното:

- Техничка изводливост за довршување на нематеријалното средство, така што тоа да биде расположливо за употреба или продажба,
- Неговата намера е да го доврши нематеријалното средство и да го користи или продаде,
- Неговата способност да го користи или продаде нематеријалното средство,
- Како нематеријалното средство ќе создава веројатни идни економски користи,
- Расположливоста на соодветни технички, финансиски и други ресурси за довршување на развојот и за употреба или продажба на нематеријалното средство,
- Неговата способност за веродостојно мерење на издатокот кој може да му се припише на нематеријалното средство за време на неговиот развој.

Износот на иницијално признатите интерно генерирани нематеријални средства е збир од настанатите трошоци од денот кога нематеријалното средство за прв пат ги исполнува критериумите за признавање наведени погоре. Во случај кога интерно генерираните нематеријални средства не ги задоволуваат критериумите наведени погоре, трошоците за развој се признаваат во единечниот биланс на успех во периодот во кој што се настанати.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.6. Нематеријални средства (продолжение)

Последователно по иницијалното признавање, интерно генерираните нематеријални средства се прикажуваат по нивната набавна вредност намалени за акумулираната амортизација и исправката на вредност на ист начин како и одделно стекнатите нематеријални средства.

Патенти

Патентите иницијално се мерат според набавна вредност и се амортизираат на праволиниски метод во текот на проценетиот животен век од десет години.

2.7. Обезвреднување на нефинансиските средства

Средствата кои имаат неограничен век на користење и не се амортизираат, се предмет на годишна анализа за можноста од нивно обезвреднување. Средствата кои се амортизираат се предмет на анализа за можноста од нивно обезвреднување секогаш кога настаните или измените во деловните услови укажуваат дека нивната сегашна вредност е повисока од проценетата надоместувачка вредност. Загубата од обезвреднување се евидентира за износот за кој сегашната вредност на средството ја надминува вредноста за неговото повторно надоместување. Надоместувачката вредност претставува повисоката вредност од нето продажната цена на средството, намалена за трошоците на продажба, и неговата употребна вредност. Со цел за да се процени обезвреднувањето, средствата се групирани во најмали единици кои генерираат пари. Нефинансиските средства, освен гудвилот, кои се обезвреднети се проценуваат за можната корекција на обезвреднувањето на денот на единечниот Извештај за финансиската состојба.

2.8. Финансиски средства

Финансиските средства на Друштвото се класифицирани во следните категории: позајмици и побарувања и хартии од вредност расположливи за продажба. Класификацијата на вложувањата е направена во зависност од намената за која финансиските средства се набавени. Класификацијата на финансиските средства се дефинира во моментот на нивната набавка и се анализира на секој датум на известување.

Позајмици и побарувања

Позајмиците и побарувањата се финансиски средства со дефинирани услови за плаќање и не се котирали на пазарите на хартии од вредност. Позајмиците и побарувањата се вклучени во тековните средства, освен оние кои имаат доспевање подолго од 12 месеци по датумот на единечниот Извештај за финансиската состојба. Позајмиците и побарувањата се прикажани во единечниот Извештај за финансиската состојба на позицијата Побарувања од купувачите и останати побарувања (Белешка 2.10).

Хартии од вредност расположливи за продажба

Финансиските средства “расположливи за продажба” се класифицирани како нетековни средства, освен оние кои раководството планира да ги отуѓи во период пократок од 12 месеци по датумот на единечниот Извештај за финансиската состојба.

Набавката и продажбата на финансиските средства се евидентира на денот на тргувањето. Вредноста на набавката ги вклучува и трошоците за трансакцијата. Финансиските средства се бришат од евиденцијата во моментот на нивната продажба или во моментот на завршување на правото за добивање на надоместок. Финансиските средства “расположливи за продажба” се вреднуваат по нивната пазарна вредност.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.8. Финансиски средства (продолжение)

Друштвото исто така има вложувања во акции кои не котираат на пазар за хартии од вредност но се класифицирани како финансиски средства “расположливи за продажба” и се вреднуваат по набавна вредност, бидејќи Друштвото очекува дека набавната вредност ќе се приближи до пазарната вредност. Позајмиците и побарувањата се вреднуваат по нивната амортизирана вредност со примена на ефективна каматна стапка.

Промените во вредноста на финансиските средства се евидентираат во главнината и во извештајот за сеопфатна добивка, освен загубите од обезвреднување на финансиските средства, каматите пресметани со ефективна каматна метода и курсните разлики на финансиските средства кои што се признаваат во единечниот Биланс на успех.

Во моментот на продажба на финансиските средства, акумулираниот износ во главнината што произлегува од промената на вредноста на финансиските средства се евидентира во единечниот Биланс на успех. Дивидендите што се добиваат од поседувањето на финансиските средства се евидентираат во единечниот Биланс на успех со стекнување на правото за добивање парични средства.

Пазарната вредност на финансиските средства се базира на последната тргувана цена на акцијата на Македонската берза за хартии од вредност. Вложувањата за кои вредноста не може со сигурност да се измери се прикажани според нивната набавна или ревалоризирана вредност намалена за исправката на вредноста.

На крајот на секој известувачки период, Друштвото врши анализа на вредноста на финансиските средства. Во случај кога постојат доволно индикатори дека вредноста на финансиските средства е неповратно намалена под нивната сегашна вредност, овие финансиски средства се сметаат за обезвреднети. Во тој случај, разликата помеѓу износот на обезвреднувањето и ревалоризационата резерва во главнината што произлегува од промената на вредноста на финансиските средства се евидентира во единечниот Биланс на успех. Загубата од обезвреднување на вложувањата која што е евидентирана во единечниот Биланс на успех не се враќа повторно преку истиот. Анализата на обезвреднувањето на побарувањата од купувачите е опишана во Белешка 2.10.

2.9. Залихи

Залихите се искажуваат по цената на чинење или по нето очекуваната продажна вредност во зависност од тоа која е пониска. Цената на чинење е пресметана врз база на стварните цени. Цената на чинењето на производството во тек, полупроизводите и готовите производи, ги опфаќа сите директни трошоци на производство и производните општи трошоци. Нето очекуваната продажна вредност претставува проценета продажна вредност намалена за трошоците за продажба.

2.10. Побарувања од купувачите

Побарувањата од купувачите се искажани по фактурираната вредност намалена за исправката на побарувањата. Исправката на вредноста на побарувањата од купувачите се врши секогаш кога постојат објективни докази дека побарувањето не може да се наплати. Индикаторите кои се користат при проценката за ненаплативост на побарувањата се: несолвентност, можноста од ликвидација и стечај и доцнење при исплатата на побарувањата.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.10. Побарувања од купувачите (продолжение)

Износот на исправката на вредноста претставува разлика помеѓу фактурната вредност на побарувањата и износот кој се очекува да биде надоместен. Направената исправка на побарувањата се прикажува на позицијата: “Трошоци на продажба и маркетинг” во единечниот Биланс на успех.

2.11. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се состојат од готовина на сметките во банките и во благајните.

2.12. Акционерски капитал

Акционерскиот капитал се состои од обични акции. Откупот на сопствени акции се прикажува како намалување на акционерскиот капитал зголемен за сите трошоци за негово откупување или отуѓување. Отуѓувањето на сопствените акции се прикажува како зголемување на акционерскиот капитал и е еднаков на готовинските приливи намалени за сите трошоци на трансакцијата.

2.13. Обврски по кредити

Иницијално, кредитите се прикажуваат по нивната номинална вредност, намалени за трошоците на трансферот. Во понатамошните периоди, кредитите се прикажуваат намалени за пресметаната камата.

Кредитите се прикажани како тековни обврски, освен за делот кој доспева по 12 месеци од денот на единечниот Извештај за финансиската состојба.

2.14. Обврски кон добавувачи и останати обврски

Финансиските обврски, иницијално вреднувани по објективна вредност, последователно се вреднуваат по амортизирана набавна вредност со примена на методот на ефективна каматна стапка. Метода на ефективна камата е метода на пресметување на амортизирачка набавна вредност на финансиската обврска и на распределба на трошокот од камата во текот на релевантниот период. Ефективната каматна стапка е стапката која точно ги дисконтира очекуваните идни парични плаќања или примања во текот на очекуваниот животен век на инструментот или, до нето сметководствената вредност на финансиската обврска, при иницијалното признавање.

2.15. Данок на добивка

Данокот на добивка се пресметува и плаќа согласно одредбите на Законот за данок на добивка. Плаќањето на месечниот данок се врши аконтативно утврдено од даночните органи. Крајниот данок по стапка од 10% се пресметува на добивката утврдена во единечниот биланс на успех корегирани за одредени непризнасни трошоци согласно законските одредби.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.15. Данок на добивка (продолжение)

Одложен данок

Одложениот данок е пресметан за временските разлики помеѓу даночната основица и сегашната вредност на средствата и обврските. Одложениот данок не се пресметува при почетно вреднување на средствата и обврските, доколку во моментот на трансакцијата нема влијание врз даночната добивка или загуба. Одложениот данок се пресметува со примена на тековната даночна стапка. Одложените даночни обврски се признаваат за сите оданочиви временски разлики. Одложеното даночно средство е пресметано врз основа на веројатноста на постоење на идни оданочиви добивки кои ќе овозможат искористување на одложеното даночно средство.

Одложеното даночно средство е пресметано за временските разлики од вложувања во подружниците, освен ако времето на реализација на временските разлики е контролирано од страна на Друштвото и е извесно дека истите нема да се реализираат во догледна иднина.

2.16. Користи на вработените

Обврски за пензии

Друштвото има обврска за исплата на надомести на вработените кои се категоризирани како “Дефинирани користи” и “Дефинирани придонеси”. Обврските се дефинирани како:

- “Дефинирани користи” на вработените - претставува обврска за исплата на надомести во моментот на пензионирање и вообичаено зависи од еден или повеќе фактори како што се години на старост, работен стаж и надоместоци.
- “Дефинирани придонеси” на вработените - претставува обврска за исплата на пензиско осигурување во државни и приватни фондови. Друштвото нема обврска за исплата на дополнителни износи доколку државните и приватните пензиски фондови немаат доволно средства за исплата на пензиите.

Обврската дефинирана во единечниот Извештај за финансиската состојба за користите на вработените е прикажана според сегашната вредност на идните готовински одливи. Износот на “Дефинирани користи” се пресметува на годишно ниво од страна на независен актуар со примена на Кредитната метода на проектирани единици. Сегашната вредност на “Дефинирани користи” се пресметува со дисконтирање на проценетите идни готовински одливи, со примена на каматната стапка на високо ликвидни корпоративни обврзници, деноминирани во валутата во која дефинираните користи ќе бидат платени и кои имаат приближно еднаков период на доспевање со периодот на доспевање на дефинираните користи.

Друштвото има законска обврска за исплата на пензиско осигурување во државни и приватни фондови. По исплатата на придонесите за пензиско осигурување, Друштвото нема идна обврска по овој основ. Придонесите се евидентираат како користи на вработените во единечниот Биланс на успех во моментот на нивно доспевање. Однапред платените придонеси се евидентираат како побарувања само доколку се осигура иден поврат на платените средства или идно намалување на обврската.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.16. Користи на вработените(продолжение)

Технолошки вишок

На вработените кои се отпуштени како “технолошки вишок” или доброволно им престанал работниот однос во Друштвото, им се исплаќа паричен надомест. Надоместот за “технолошки вишок” се евидентира врз основа на настанат доброволен прекин на работниот однос, доставена и прифатена понуда од страна на вработениот за доброволен прекин на работен однос. Стекнатото право на исплата како резултат на “технолошки вишок” или на основа на доброволен престанок на работниот однос, се евидентира како краткорочна обврска и се очекува да се исплати.

Учество во добивка

На вработените може да им се признае право на учество во добивката со одлука на Управниот одбор на Друштвото за распределба на добивката. Стекнатото право на учество во добивка се евидентира како краткорочна обврска и се очекува да се исплати.

2.17. Резервирања

Резервирања за обновување на околината, реструктурирање или тужби против Друштвото се признаваат кога постои законска или судска обврска како резултат на минат настан и кога износот на надоместот со голема веројатност може да се предвиди. Резервирања не се вршат за идни загуби од работењето. Резервирањата се евидентираат според нивната сегашна вредност на очекуваните трошоци, потребни за надоместување на обврската.

2.18. Формирање на приходот (признавање и мерење)

Приходот претставува објективна вредност на примениот надомест или побарувањето за продадени добра и услуги. Приходот се прикажува намален за данокот на додадена вредност, проценетите поврати, дисконтите и рататите. Приходите се состојат од:

Приходи од продажба на производи

Приходите од продажба на производи се признаваат во моментот на испораката на производите и прифаќање од страна на купувачот.

Приходи од продажба на услуги

Приходите од продажба на услуги се признаваат во моментот на извршување на услугата имајќи го во предвид степенот на завршеност на договорената услуга.

Приходи од камати

Приходите од камати се пресметуваат со примена на ефективната каматна стапка. Приходот од камати се намалува до износот на надоместувачката вредност, во случај на обезвреднување на побарувањето и претставува дисконтиран износ на очекуваниот прилив на готовински средства.

Приходи од дивиденди

Приходите од дивиденди се признаваат во моментот на настанување на правото за надомест од страна на издавачите на сопственичките хартии од вредност.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.19. Дивиденди

Друштвото ги евидентира обврските по дивиденди кон акционерите по одобрување на обврската за дивиденди на годишното Собрание на акционери.

2.20. Државни поддршки

Државните поддршки не се признаваат се додека не постои разумно уверување дека Друштвото ќе се усогласи со условите поврзани со нив, и дека поддршките ќе биде примени. Државните поддршки се признаваат во добивката или загубата на систематска основа во периодите во кои Друштвото ги признава како расходи поврзаните трошоци за кои поддршките се наменети да ги надоместат. Конкретно, државните поддршки за да се добијат чиј основен услов им е Друштвото да набави, изгради или на некој друг начин се стекне со нетековни средства, се признаваат како одложени приходи во единечниот извештај за финансиската состојба и се пренесуваат во добивката или загубата на систематска и рационална основа за време на животниот век на стекнатото средство. Државните поддршки кои се добиваат како компензација за веќе настанатите трошоци или се добиваат како непосредна финансиска поддршка на Друштвото без обврска за идни поврзани трошоци со истите, се признаваат во добивката или загубата во периодот во кој настануваат како побарување.

2.21 Принцип на континуитет

Брзото ширење на вирусот Ковид-19 и неговите економски ефекти во Република Северна Македонија и на глобално ниво, може да резултира во преиспитување на претпоставките и проценките, што би можело да има ефект на материјално прилагодување на сегашната вредност на средствата и обврските во текот на следната деловна година. Во оваа фаза, раководството не е во состојба со сигурност да го процени ефектот, бидејќи нови настани се случуваат на дневна основа.

Врз основа на спроведените анализи според тековните случувања, Друштвото утврди дека во моментот не се очекуваат тешкотии во работењето поврзани со ликвидност и сервисирањето на обврските спрема добавувачите.

До датумот на издавање на единечните финансиски извештаи не е добиена информација за откажување на договор поради тековните случувања. Друштвото продолжи да работи со полн капацитет и реализираните приходи во првиот квартал ги надминаа буџетираните приходи.

Во 2020 година, Друштвото оствари нето добивка од 1.142.651 илјади денари (2019: 1.007.811 илјади денари). Друштвото во претходните периоди оствари значајни деловни и финансиски резултати и притоа очекува стабилни приходи и дека зголемувањето на трошоците ќе биде со понизок тренд од зголемувањето на приходите. Како резултат на тоа, приложените единечни финансиски извештаи се подготвени во согласност со принципот на континуитет кое подразбира дека Друштвото ќе продолжи да работи во предвидлива иднина.

Исто така, Друштвото формираше Кризен штаб, којшто на дневна основа ги следи сите вонредни мерки и услови во државата, макроекономските показатели, утврдените мерки, глобалните случувања и врз основа на тоа подготвува акциски план.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

3. ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ

3.1. Видови финансиски ризици

Во своето работење, Друштвото е изложено на повеќе видови на финансиски ризици како што се пазарен ризик (ризик од промена на девизните курсеви, пазарните вредности и цените), кредитен ризик, ризик од неликвидност и каматен ризик. Пристапот на Друштвото во управување со финансискиот ризик е насочен кон проценка на непредвидливоста на финансискиот пазар и настојува да изнајде начин за навремено минимизирање на потенцијалните негативни ефекти. Управувањето со ризикот го врши Финансискиот сектор, а врз основа на политиките одобрени од страна на Управниот одбор.

Пазарен ризик

а) Ризик од промена на девизниот курс

Друштвото е вклучено во меѓународни трансакции и е изложено на ризик од промена на девизните курсеви, како резултат на изложеност на домашната валута во однос на различните странски валути. Ризикот од промена на девизниот курс се управува преку обезбедување на доволни количества на готовина во странски валути во банки за обезбедување на континуитет на операциите на Друштвото.

б) Ризик од промена на цените

Друштвото е изложено на ризик од промена на пазарната вредност на вложувањата расположливи за продажба. Друштвото не е изложено на ризик од промена на цената на готовите производи.

Кредитен ризик

Друштвото нема значајна концентрација на кредитен ризик. Воспоставените политики и процедури овозможуваат продажба на купувачи со соодветна кредитна историја. Побарувањата од купувачите се состојат од голем број на салда. На тој начин, управувањето со кредитниот ризик вклучува политика на разумно намалување и дисперзија на концентрацијата на побарувањата во портфолиото на клиентите.

Ризик од неликвидност

Ризикот од неликвидност се управува преку обезбедување на доволни количества на готовина и можност за обезбедување на средства за кредитирање на операциите на Друштвото.

Каматен ризик

Друштвото не поседува значајни финансиски средства кои би обезбедиле принос на камати, така што готовинскиот тек на Друштвото не е под влијание на промените на пазарните каматни стапки.

Друштвото е изложено на каматен ризик за долгорочните и краткорочните кредити. Друштвото нема посебна политика за намалување на каматниот ризик, и истиот го регулира во директни преговори со банките. Каматните стапки на долгорочните кредити се помали од краткорочните и значајно не варираат. Каматите на краткорочните кредити земени од банките во земјата во тековниот период се намалени во однос на минатата година.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

3. ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжение)

3.2. Објективна вредност

Објективната вредноста на вложените средства расположливи за продажба се базира на вредноста на акциите кои котираат на официјалниот финансиски пазар на денот на единечниот Извештај за финансиската состојба. За вреднување на вложувањата кои не котираат на официјалниот пазар, се применува тековната пазарна вредност на вложувања во хартии од вредност во иста или слична групација во која дејствува субјектот.

Сметководствената вредност намалена за проценетите исправки на вредноста на финансиските средства и обврски, со рок на доспевање пократок од една година, ја претставува приближно нивната објективна вредност. Проценките на Друштвото се базираат на искуството и останатите фактори, вклучувајќи ги и очекувањата за идните настани за кои се верува дека се веројатни во сегашните околности.

3.3. Управување со ризикот од финансирање

Друштвото користи кредити со цел да обезбеди континуирано работење и да обезбеди поврат на вложувањата на инвеститорите и акционерите преку оптимизација на обврските по кредити и капиталот. Доколку е потребно, Друштвото може да го намали ризикот од финансирање преку намалување на износот распределен за дивиденди кон акционерите, да издава нови акции или да продаде средства со цел намалување на ризикот од финансирање.

4. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ

Друштвото врши проценка на идните настани. Проценетите износи вообичаено се блиски до реалните износи на остварените настани. Оние проценки кои може да имаат материјално влијание врз сегашната вредност на средствата и обврските во иднина се опишани подолу:

Стапки на амортизација

Амортизационите стапки се определуваат врз основа на предвидениот корисен век на употреба на недвижностите, постројките и опремата. Корисниот век на употреба се проверува еднаш годишно од страна на Друштвото врз основа на тековните проценки.

Објективна вредност на земјиштето

Објективната вредност на проценетото земјиште се анализира од страна на Друштвото на датумот на единечниот Извештај за финансиската состојба дали претрпело значајна промена во однос на вредноста на денот на проценката. Проценка на Друштвото е дека разликата помеѓу пазарната вредност и проценетата сметководствена вредност е нематеријална и не влијае врз искажаниот резултат.

Објективна вредност на финансиските средства

Објективната вредност на финансиските средства расположливи за продажба, кои не котираат на официјалниот пазар на Македонската берза на хартии од вредност се евидентирани според нивната набавна вредност. Проценка на Друштвото е дека нивниот износ и разлика до можната пазарна вредност е нематеријална и истата нема никакво влијание врз искажаниот резултат, имајќи ги во предвид бројот на акциите во портфолиото на Друштвото, односно процентот на учество во вкупниот капитал на издавачите на хартии од вредност и нивната неликвидност.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

4. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ (продолжение)

Обезвреднување на побарувањата од купувачи и другите побарувања

Обезвреднувањето на сомнителните побарувања се заснова врз проценетите загуби кои потекнуваат од неможноста на купувачите да ги исполнат своите договорни обврски. Проценките кои се користат при проценката на адекватноста на обезвреднување на сомнителните побарувања се старосната структура на нашите побарувања и историјата на отпис на побарувањата, кредитната способност на купувачите како и промените во нашите услови за плаќање. Проценките ги вклучуваат и претпоставките за идното однесување на комитентите и идните готовински наплати. Раководството верува дека не постои потреба од идни резервации коишто ги надминуваат резервациите за сомнителни побарувања што се веќе признати во овие финансиски извештаи.

Резервирања

Резервирањата се предмет на проценка. Друштвото ја проценува веројатноста за настанување на несакан настан како резултат на минат настан. Друштвото е претпазливо во врска со овие проценки, но поради високото ниво на неизвесност, во некои случаи на проценка може и да се случи крајниот исход на настанот да не биде еднаков со резервирањето.

Проценки за евидентирање на користи на вработените

MCC19 користи на вработените, бара да се направат веродостојни проценки на износот на користите кој треба да се евидентира како обврска за користи на вработените. За оваа цел се користат актуарски проценки и техники како што се очекувана стапка на инфлација, долгорочно зголемување на медицинските трошоци, обрт на вработени и дисконтната стапка. Евентуалните промени на овие проценки на било која од овие варијабли може да ја промени обврската на Друштвото по основ на користи на вработените.

5. СЕГМЕНТНО ИЗВЕСТУВАЊЕ

Сегментното известување до менаџментот се базира на информации за производите и категориите на купувачите.

Основни категории на производи се фармацевтски и нефармацевтски производи (хемиски, козметички и производи од билно потекло). Основна категорија на купувачи за производите на Друштвото се купувачи на големо.

Резултатите на сегментот за годината што завршува на 31 декември се:

	Продажби		Добивка од работењето	
	2020	2019	2020	2019
Фармација	7.582.603	6.880.030	1.138.741	1.054.874
Хемија	289.039	257.655	33.276	6.467
Козметика	927.830	878.853	34.140	1.874
Билкарство	388.787	411.471	56.571	77.090
Вкупно	9.188.259	8.428.009	1.262.728	1.140.305
Финансиски трошоци			(14.714)	(11.517)
Добивка пред даноци			1.248.014	1.128.788
Данок од добивка			(105.363)	(120.977)
Нето добивка			1.142.651	1.007.811

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

5. СЕГМЕНТНО ИЗВЕСТУВАЊЕ (продолжение)

Средствата и обврските на сегментот за годината што завршува на 31 декември се:

Средства

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Фармација	12.724.837	11.577.178
Хемија	529.014	506.549
Козметика	461.617	323.020
Билкарство	236.097	267.268
Вкупно средства	<u>13.951.565</u>	<u>12.674.015</u>

Обврски

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Фармација	2.755.543	2.195.842
Хемија	122.929	127.221
Козметика	306.640	200.126
Билкарство	49.441	59.705
Вкупно обврски	<u>3.234.553</u>	<u>2.582.894</u>

Останати ставки на сегментот за годината што завршува на 31 декември се:

	<u>Амортизација</u>		<u>Инвестиции</u>	
	<u>2020</u>	<u>2019</u>	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Фармација	622.499	566.551	1.255.281	873.341
Хемија	16.298	14.853	13.730	34.870
Козметика	28.704	27.498	167.038	15.556
Билкарство	29.621	25.285	113.166	26.162
Вкупно	<u>697.122</u>	<u>634.187</u>	<u>1.549.215</u>	<u>949.929</u>

Секундарен известувачки образец - географски сегмент

Република Северна Македонија е матична земја на Друштвото каде се одвива значаен дел од деловните активности.

	<u>Приходи од продажба</u>		<u>Постојани средства</u>	
	<u>2020</u>	<u>2019</u>	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Северна Македонија	3.030.385	2.778.870	7.777.800	6.925.902
Србија	1.754.980	1.480.071	-	-
Босна и Херцеговина	866.891	807.740	-	-
Хрватска	509.497	491.903	-	-
Косово	411.961	346.577	-	-
Останати земји	2.614.545	2.522.848	-	-
Вкупно	<u>9.188.259</u>	<u>8.428.009</u>	<u>7.777.800</u>	<u>6.925.902</u>

Прикажувањето на продажбите е врз основа на потеклото на купувачот.

Постојаните средства се состојат од материјални и нематеријални средства.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

5. СЕГМЕНТНО ИЗВЕСТУВАЊЕ (продолжение)

Информации за поголемите купувачи

Продажбите од сегментот Фармација се одвиваат во повеќе земји и преку повеќе купувачи. Нема купувач со поголемо поединечно учество во продажбите на фармацевтски производи. Кај продажбите на сегментот Хемија има еден поголем купувач што учествува во продажбите со 15,6% (2019: 27,6%).

Кај продажбите на сегментот Козметика има еден поголем купувач што учествува во продажбите со 16,4% (2019: 16,2%).

Кај продажбите на сегментот Билкарство има еден поголем купувач што учествува во продажбите со 59,2% (2019: 65%).

Видови на продажби

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Продажба на производи	7.324.714	6.764.412
Продажба на стоки	1.721.615	1.524.582
Останата продажба	141.930	139.015
	<u>9.188.259</u>	<u>8.428.009</u>

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

6. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

	<u>Земјиште</u>	<u>Градежни објекти</u>	<u>Опрема</u>	<u>Инвестиции во тек</u>	<u>Вкупно</u>
Набавна вредност					
На 1 јануари 2019 година	835.503	3.293.217	4.053.655	173.429	8.355.804
Зголемувања	-	36	24.587	525.993	550.616
Пренос од инвестиции во тек	357	82.786	370.583	(453.726)	-
Ревалоризација	823.836	-	-	-	823.836
Елиминација на средства	-	(707)	(76.976)	(5)	(77.688)
На 31 декември 2019 година	1.659.696	3.375.332	4.371.849	245.691	9.652.568
Исправка на вредност					
На 1 јануари 2019 година	-	1.754.393	2.411.764	-	4.166.157
Амортизација за 2019 година	-	81.429	284.628	-	366.057
Елиминација на средства	-	(110)	(76.228)	-	(76.338)
На 31 декември 2019 година	-	1.835.712	2.620.164	-	4.455.876
Сметководствена вредност					
На 31 декември 2019 година	1.659.696	1.539.620	1.751.685	245.691	5.196.692
Набавна вредност					
На 1 јануари 2020 година	1.659.696	3.375.332	4.371.849	245.691	9.652.568
Зголемувања	-	32	20.365	1.126.843	1.147.240
Пренос од инвестиции во тек	1.971	269.595	777.901	(1.049.467)	-
Елиминација на средства	(38)	(5.487)	(1.085)	-	(6.610)
На 31 декември 2020 година	1.661.629	3.639.472	5.169.030	323.067	10.793.198
Исправка на вредност					
На 1 јануари 2020 година	-	1.835.712	2.620.164	-	4.455.876
Амортизација за 2020 година	-	84.351	307.777	-	392.128
Елиминација на средства	-	(5.487)	(928)	-	(6.415)
На 31 декември 2020 година	-	1.914.576	2.927.013	-	4.841.589
Сметководствена вредност					
На 31 декември 2020 година	1.661.629	1.724.896	2.242.017	323.067	5.951.609

Земјиштето е проценето по неговата пазарна вредност на 31 декември 2019 година од страна на независен проценител. Ефектот од ревалоризацијата е пренесен во останати резерви на капиталот (Белешка 16).

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

7. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

	Патенти и лиценци	Софтвер и интерно генерирани нематеријал ни средства	Останати средства	Средства во подготовка	Вкупно
Набавна вредност					
На 1 јануари 2019	358.634	2.252.063	86.772	69.061	2.766.530
Зголемување	-	63.692	-	335.621	399.313
Пренос од инвестиции во тек	6.653	320.949	4.932	(332.534)	-
На 31 декември 2019	365.287	2.636.704	91.704	72.148	3.165.843
Исправка на вредност					
На 1 јануари 2019	325.997	794.722	47.784	-	1.168.503
Амортизација за 2019 година	13.337	246.695	8.098	-	268.130
На 31 декември 2019	339.334	1.041.417	55.882	-	1.436.633
Сметководствена вредност на 31 декември 2019	25.953	1.595.287	35.822	72.148	1.729.210
Набавна вредност					
На 1 јануари 2020	365.287	2.636.704	91.704	72.148	3.165.843
Зголемување	-	6.593	-	395.382	401.975
Пренос од инвестиции во тек	1.951	378.043	5.124	(385.118)	-
На 31 декември 2020	367.238	3.021.340	96.828	82.412	3.567.818
Исправка на вредност					
На 1 јануари 2020	339.334	1.041.417	55.882	-	1.436.633
Амортизација за 2020 година	8.643	288.296	8.055	-	304.994
На 31 декември 2020	347.977	1.329.713	63.937	-	1.741.627
Сметководствена вредност на 31 декември 2020	19.261	1.691.627	32.891	82.412	1.826.191

Нето сметководствена вредност на софтверот изнесува 113.418 илјади Денари (2019: 110.053 илјади Денари), а остатокот се интерно генерирани нематеријални средства.

8. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ

Управување со ризикот од финансирање

Раководството на Друштвото врши редовна анализа на кредитната задолженост.

	2020	2019
Обврски по кредити	990.341	546.544
Пари и парични еквиваленти	(144.421)	(139.182)
Нето обврски по кредити	845.920	407.362
Капитал	10.717.012	10.091.121
Нето обврски по кредити/Капитал	7,89%	4,04%

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

8. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

Финансиски инструменти и цели на управување со ризикот

Финансиските инструменти на Друштвото се состојат од пари и парични еквиваленти, купувачи и останати побарувања, добавувачи и останати обврски и кредити. Во текот на своето работење Друштвото е изложено на следните ризици:

Ризик од промена на девизни курсеви

Значаен дел од работењето на Друштвото како што се: продажбите на производи и услуги, набавка на основни средства, суровини и материјали, услуги и кредити се деноминирани во Денари од странски валути. Друштвото не користи финансиски инструменти за минимизирање на ризикот, од причини што такви инструменти не постојат на пазарот во Северна Македонија.

Состојбата на девизните износи деноминирани во Денари е следната:

	Обврски		Средства	
	2020	2019	2020	2019
ЕУР	723.469	810.919	1.785.433	1.814.806
РУР	-	-	561.172	648.671
УСД	145.810	233.077	58.421	75.000
ЦХФ	15.368	15.155	1.208	337
Останати валути	285	910	994	942

Друштвото претежно е изложено на Евро и Руска рубља.

Следната табела ја покажува сензитивната анализа за зголемување и намалување за 10% на македонскиот Денар во однос на соодветните странски валути. Сензитивната анализа е направена на девизните салда на средствата и обврските на денот на единечниот Извештај за финансиската состојба. Позитивните износи претставуваат зголемување на добивката во единечниот Биланс на успех, а негативните износи претставуваат намалување.

	Зголемување од 10% на вредноста на Денарот		Намалување од 10% на вредноста на Денарот	
	2020	2019	2020	2019
ЕУР	(106.196)	(100.389)	106.196	100.389
РУР	(56.117)	(64.867)	56.117	64.867
УСД	8.739	15.808	(8.739)	(15.808)
ЦХФ	1.416	1.482	(1.416)	(1.482)
Останати валути	(71)	(3)	71	3
Единечниот биланс на успех и Капитал	(152.229)	(147.969)	152.229	147.969

Сензитивноста на Друштвото кон странските валути во 2020 година е поголема од 2019 година, најмногу како резултат на зголемувањето на побарувањата кон купувачи од странство.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

8. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

Ризик од промена на каматни стапки

Друштвото е изложено на ризик од промена на каматните стапки.

Следната табела ја покажува сензитивната анализа за зголемување и намалување за 10% на каматните стапки на кредитите на денот на единечниот Извештај за финансиската состојба. Позитивните износи претставуваат зголемување на добивката во единечниот Биланс на успех, а негативните износи претставуваат намалување.

	Зголемување од 10%		Намалување од 10%	
	2020	2019	2020	2019
Кредити	1.465	1.152	(1.465)	(1.152)
Единечниот биланс на успех и Капитал	(1.465)	(1.152)	1.465	1.152

Доколку каматните стапки беа поголеми за 10% од тековните, добивката на Друштвото во 2020 година ќе беше помала за 1.465 илјади Денари, и обратно, доколку каматните стапки беа пониски добивката на Друштвото во 2020 година ќе беше поголема за 1.465 илјади Денари.

Ризик од ликвидност

Раководството на Друштвото води грижа за обезбедување на ликвидноста. Во соодветни случаи, Друштвото користи краткорочни и долгорочни кредити за финансирање на работењето. Раководството управува со ризикот од ликвидност преку одржување на извесен износ на слободни пари и парични еквиваленти, секојдневно следење на состојбата на паричните средства и проекции за идните парични приливи и одливи. Друштвото има пристап до финансиски средства од банките со релативно ниска каматна стапка, што дополнително обезбедува можност за управување со ликвидноста.

Подолу е прикажана табелата за рочноста на финансиските обврски на Друштвото:

31 декември 2020	До 1	1 - 3	3 - 12	12 - 60	Вкупно
	месец	месеци	месеци	месеци	
Обврски кон добавувачи	908.147	665.892	105.002	5.643	1.684.684
Обврски за кредити	6.667	249.609	129.730	604.335	990.341
	914.814	915.501	234.732	609.978	2.675.025
31 декември 2019	До 1	1 - 3	3 - 12	12 - 60	Вкупно
	месец	месеци	месеци	месеци	
Обврски кон добавувачи	946.963	571.976	112.396	7.723	1.639.058
Обврски за кредити	7.038	14.092	237.357	288.057	546.544
	954.001	586.068	349.753	295.780	2.185.602

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

8. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

Ризик од ликвидност (продолжение)

Подолу е прикажана табелата за рочноста на финансиските средства на Друштвото:

	До 1 месец	1 - 3 месеци	3 - 12 месеци	12 - 60 месеци	Вкупно
31 декември 2020					
Побарувања од купувачите	498.048	1.016.503	870.203	-	2.384.754
Пари и парични еквиваленти	144.421	-	-	-	144.421
	642.469	1.016.503	870.203	-	2.529.175
31 декември 2019					
Побарувања од купувачите	402.807	859.991	1.172.209	-	2.435.007
Пари и парични еквиваленти	139.182	-	-	-	139.182
	541.989	859.991	1.172.209	-	2.574.189

9. ВЛОЖУВАЊА ВО ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА

	2020	2019
На 1 јануари	7.411	6.819
Зголемувања	572	592
Намалувања	(869)	-
На 31 декември	7.114	7.411
Вложувањата се состојат од:		
	2020	2019
Вложувања во некотираните компании	2.388	2.531
Вложувања во котираните компании	4.726	4.880
	7.114	7.411

Вложувањата во хартии од вредност расположливи за продажба претставуваат вложувања во акции и удели на повеќе друштва и банки. Вложувањето во овие друштва и банки е помало од 10% од нивниот регистриран капитал.

Вредноста на вложувањата во котираните друштва е искажана по нивната пазарна вредност. Акциите кои не котираат на пазар за хартии од вредност, но се класифицирани како финансиски средства “расположливи за продажба” се вреднуваат по набавна вредност, бидејќи Друштвото очекува дека набавната вредност ќе се приближи до пазарната вредност.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

10. ВЛОЖУВАЊА ВО ПОДРУЖНИЦИ

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Алкалоид ДОО Белград, Србија	173.256	173.256
Алкалоид ДОО Загреб, Хрватска	15.439	15.439
Алкалоид ИНТ ДОО Љубљана, Словенија	866	866
Алкалоид ДОО Сараево, Босна и Херцеговина	39	39
Алкалоид ЕООД Софија, Бугарија	2.748	2.748
АЛК&КОС Фармацеутикалс Шпк Приштина, Косово	307	307
Алкалоидфарм СА Фрибург, Швајцарија	5.429	4.285
Алкалоид УСА ЛЛЦ Колумбус, Охајо САД	3.873	3.873
Алкалоид Конс ДООЕЛ Скопје, С. Македонија	130.154	130.154
Фондација „Трајче Мукаетов” Скопје, С. Македонија	-	-
Алкалоид ДОО Подгорица, Црна Гора	3.000	3.000
ООО Алкалоид Рус Москва, Русија	119.359	119.359
Алкалоид ФАРМ ДОО Љубљана, Словенија	461	461
Алкалоид Веледрогерија ДОО Белград, Србија	7.720	7.720
Алкалоид Билна аптека ДООЕЛ Скопје, С. Македонија	2.616	2.616
Алкалоид Иљач Т. Л. С. Истанбул, Турција	308	308
АЛКА-ЛАБ ДОО Љубљана, Словенија	43.081	43.081
Алкалоид Шпк Тирана, Албанија	308	308
ТОВ Алкалоид Киев, Украина	2.157	2.157
Алкалоид ЛГЛ ДОО, Загреб	2.157	-
	<u>513.278</u>	<u>509.977</u>

Сите поврзани субјекти се 100% сопственост на Алкалоид АД Скопје, освен вложувањето во Алкалоид УСА каде учеството изнесува 49%. Иако вложувањето на Алкалоид АД Скопје во Алкалоид УСА ЛЛЦ Колумбус, Охајо САД изнесува 49 %, Друштвото поседува контрола.

Во 2020 година основано е ново друштво во Хрватска со назив Алкалоид ЛГЛ ДОО, Загреб.

Во 2020 година Друштвото изврши зголемување на вложувањето во една своја подружница и тоа во Алкалоидфарм СА Фрибург, во износ од 20 илјади швајцарски франци. Подружницата е во 100% сопственост на Друштвото.

Друштвото има претставништва во Русија и Украина. Резултатите од работењето на претставништвата се вклучени во единечните финансиски извештаи на матичното друштво.

11. ЗАЛИХИ

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Суровини и материјали	1.154.941	967.497
Резервни делови	209	365
Ситен инвентар	2.653	1.675
Производство во тек	332.653	357.181
Готови производи	996.425	797.166
Трговски стоки	364.034	245.324
	<u>2.850.915</u>	<u>2.369.208</u>

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

12. ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИТЕ

Побарувања од купувачи:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Побарувања од купувачи	2.561.479	2.612.053
Минус: Исправка на вредноста	(176.725)	(177.046)
Нето побарувања од купувачи	<u>2.384.754</u>	<u>2.435.007</u>

Движење на исправката на вредноста:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
На почеток на годината	177.046	176.827
Исправка за годината	-	219
Наплатено во годината	(321)	-
На крајот на годината	<u>176.725</u>	<u>177.046</u>

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
До 1 година	-	-
Над 1 година	176.725	177.046
На 31 Декември	<u>176.725</u>	<u>177.046</u>

Друштвото работи со голем број на купувачи во земјата и странство и поради тоа нема поединечно значајна концентрација на кредитен ризик кај побарувањата од купувачите.

13. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Аванси	36.813	46.212
Побарувања за повеќе платен данок	119.452	90.329
Останати побарувања	55.038	36.221
	<u>211.303</u>	<u>172.762</u>

Побарувањата за повеќе платен ДДВ на Управата за јавни приходи се надоместуваат редовно.

Нетековните побарувања се однесуваат на дадени аванси за набавка на постојани средства и истите се реализираат во временски период подолг од една година.

Нетековните побарувања од купувачите и останатите побарувања се како што следува:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Нетековен дел од побарувањата	<u>61.980</u>	<u>114.566</u>
Ефективната каматна стапка на нетековните побарувања изнесува:		
	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Ефективната каматна стапка	<u>2,75%</u>	<u>2,75%</u>

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

14. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Пари во банки	143.496	138.550
Пари во благајна	907	580
Останати парични средства	<u>18</u>	<u>52</u>
	<u>144.421</u>	<u>139.182</u>

15. АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ И СОПСТВЕНИ АКЦИИ

	<u>Обични акции</u>	<u>Сопствени акции</u>	<u>Вкупно</u>
На 1 јануари 2019	<u>2.220.127</u>	<u>(23.032)</u>	<u>2.197.095</u>
Откуп на сопствени акции	-	(75.773)	(75.773)
На 31 декември 2019	<u>2.220.127</u>	<u>(98.805)</u>	<u>2,121,322</u>
Откуп на сопствени акции	-	(10.480)	(10.480)
На 31 декември 2020	<u>2.220.127</u>	<u>(109.285)</u>	<u>2,110,842</u>

Вкупниот број на одобрени и издадени акции е 1.431.353 со номинална вредност од ЕУР 25,56 по акција. Издадените акции се платени во целост. На 31 декември 2020 година, бројот на акции со право на глас е 1.408.796 акции.

Во текот на 2020 година Друштвото откупи 800 сопствени акции преку Македонската берза за хартии од вредност. Од вкупните сопствени акции, 22.557 се сопствени обични акции; 3.287 акции се резервирани за поранешни сопственици од кои 3.228 приоритетни акции и 59 обични акции стекнати по основ на дивиденда.

16. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ

	<u>Земјиште</u>	<u>Вложувања</u>	<u>Фонд за акции</u>	<u>Вкупно</u>
На 1 јануари 2019	<u>647.852</u>	<u>2.368</u>	<u>228.916</u>	<u>879.136</u>
Зголемување	-	592	-	592
Намалување	-	-	(16.784)	(16.784)
Ревалоризација на земјиште (белешка б)	823.836	-	-	823.836
На 31 декември 2019	<u>1.471.688</u>	<u>2.960</u>	<u>212.132</u>	<u>1.686.780</u>
Зголемување	-	(297)	-	(297)
На 31 декември 2020	<u>1.471.688</u>	<u>2.663</u>	<u>212.132</u>	<u>1.686.483</u>

Природата и правата кои произлегуваат од секој вид на останати резерви се:

- Ревалоризационата резерва за земјиштето произлегува од проценката на земјиштето. Овие резерви не се на располагање на акционерите.
- Резервите за Вложувања произлегуваат од нивната проценка. Овие резерви не се на располагање на акционерите.
- Фондот за акции произлегува од задржаната добивка според одлука на Собрание на акционерите и е на располагање на акционерите.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

17. ОБВРСКИ ЗА КРЕДИТИ

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Долгорочни кредити	604.335	288.057
Краткорочни кредити	386.006	258.487
	<u>990.341</u>	<u>546.544</u>

Доспевањето на кредитите е:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
До 1 година	386.006	258.487
Од 1- 3 години	604.335	288.057
	<u>990.341</u>	<u>546.544</u>

Кредитите се деноминирани во следните валути:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
ЕУР	-	131.632
МКД	990.341	414.912
	<u>990.341</u>	<u>546.544</u>

Ефективната каматна стапка на кредитите изнесува:

	<u>31 декември 2020</u>		<u>31 декември 2019</u>	
	<u>ЕУР</u>	<u>МКД</u>	<u>ЕУР</u>	<u>МКД</u>
Каматна стапка	-	1,6-1,9%	6 месечен ЕУРИБОР +2,4 – 2,5%	1,9– 2,8%

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

18. ОБВРСКИ ЗА ОТПРЕМНИНИ

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Обврски за отпремнини	48.546	39.523

Обврските за отпремнини се пресметани врз основа на законските барања за исплата на две нето просечни плати во моментот на пензионирање, со примена на актуарска пресметка.

Износот за отпремнини евидентиран во единечниот Биланс на успех изнесува:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
На 1 јануари	39.523	29.460
Зголемување на пресметката	9.023	10.063
На 31 декември	48.546	39.523

Основните претпоставки користени при пресметка на отпремнините се:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Дисконтна стапка	2,32%	2,62%

19. ОДЛОЖЕНИ ДАНОЦИ

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Одложени даночни средства	-	-
	-	-

Одложените даноци од добивка се пресметани со примена на редовната стапка на данок од добивка во висина од 10%.

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
На 1 јануари	-	17.817
Одложен данок во единечниот Биланс на успех	-	(17.817)
На 31 декември	-	-

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

19. ОДЛОЖЕНИ ДАНОЦИ (продолжение)

Движењето на одложените даночни средства и обврски е:

	<u>Резервирања</u>	<u>Вреднување</u>	<u>Вкупно</u>
На 1 јануари 2019	17.817	-	17.817
Во единечниот Биланс на успех	(17.817)	-	(17.817)
Реализирана даночна обврска	-	-	-
На 31 декември 2019	-	-	-
Во единечниот Биланс на успех	-	-	-
Реализирана даночна обврска	-	-	-
На 31 декември 2020	-	-	-

20. ОБВРСКИ КОН ДОБАВУВАЧИ И ОСТАНАТИ ОБВРСКИ

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Обврски кон добавувачите	1.684.684	1.639.058
Аванси	2.638	2.045
Обврски кон вработените	82.334	71.645
Дивиденди	9.304	9.304
Одложени приходи од субвенции	166.219	75.521
Останати обврски	230.899	151.862
	<u>2.176.078</u>	<u>1.949.435</u>

21. РЕЗЕРВИРАЊА ЗА ОСТАНАТИ ОБВРСКИ И ТРОШОЦИ

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Резервирања за отпремнини	9.023	10.063
	<u>9.023</u>	<u>10.063</u>

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

22. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Наплатени отпишани побарувања	320	-
Дивиденди	83.769	69.464
Приходи од камати од тековно работење	409	525
Позитивни курсни разлики од тековно работење	238.252	115.367
Останати приходи	86.964	61.254
	<u>409.714</u>	<u>246.610</u>

23. ОСТАНАТИ РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Камати од тековно работење	100	-
Негативни курсни разлики	329.561	77.527
Отпис на основни средства	-	494
Отпис на залихи	46.493	80.706
Останати расходи	23.155	33.088
	<u>399.309</u>	<u>191.815</u>

24. ВИДОВИ НА ТРОШОЦИ

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Суровини и материјали	2.806.311	2.666.318
Набавна вредност продадени трговски стоки и суровини	1.100.472	1.009.397
Надоместоци на вработените	1.725.937	1.559.534
Амортизација	697.122	634.187
Енергија и вода	159.942	163.828
Исправка на побарувањата од купувачите	-	219
Отпис на побарувања од купувачи	1.935	-
Транспорт	191.151	165.529
Промена на залихите	(224.185)	(290.645)
Маркетинг и спонзорства	810.964	828.440
Останати расходи	657.264	595.629
	<u>7.926.913</u>	<u>7.332.436</u>

25. ТРОШОЦИ НА ВРАБОТЕНИ

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Бруто плати	1.441.173	1.286.885
Останати трошоци на вработени	284.764	272.649
	<u>1.725.937</u>	<u>1.559.534</u>
Број на вработени на 31 декември	<u>1.787</u>	<u>1.653</u>

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

26. ОПЕРАТИВЕН ЛИЗИНГ

Оперативниот лизинг се однесува на изнајмување на деловни простории и возила. Вообичаениот период за изнајмување се движи од 3 - 5 години. Компанијата нема опција да ги откупи деловните простории и возилата.

Трошоци евидентирани во Билансот на успех се:

Минимум оперативен лизинг	2020	2019
	35.258	33.728
	35.258	33.728
Идни неотповикливи обврски	2020	2019
До 1 година	12.470	7.609
Од 2 - 5 години	26.243	19.028
	38.713	26.637

27. ТРОШОЦИ НА ФИНАНСИРАЊЕТО

	2020	2019
Курсни разлики од кредити, нето	(63)	7
Расходи по основ на камати од кредити	(14.651)	(11.524)
	(14.714)	(11.517)

28. ДАНОК НА ДОБИВКА

	2020	2019
Тековен данок на добивка	105.363	103.160
Одложен данок на добивка (Белешка 19)	-	17.817
	105.363	120.977

Усогласувањето на данокот на добивка пресметан на добивката пред оданочување според законската даночна стапка за годината што завршува на 31 декември 2020 година е како што следува:

	2020	2019
Добивка пред оданочување	1.248.014	1.128.788
Пресметан данок по важечка стапка од 10%	124.801	112.879
Усогласување на расходите	42.942	42.745
Даночни олеснувања и ослободувања	(62.380)	(52.464)
Одложени даночни расходи	-	17.817
Данок на добивка	105.363	120.977
Ефективна даночна стапка	8,44%	10,72%

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

29. ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Основна заработка по акција		
Расположлива нето добивка(во Денари)	1.142.650.910	1.007.811.167
Број на акции	1.408.938	1.415.132
Основна заработка по акција(во Денари)	<u>811,00</u>	<u>712,17</u>

30. ДИВИДЕНДА

Друштвото не ја евидентира обврската за дивиденди се додека истата не се ратификува на годишното Собрание на акционери.

На 6 Април 2020 година на Годишното собрание на акционерите е одобрена пресметка и исплата на бруто дивиденда за 2019 година во износ од 515.287 илјади денари. Пресметаната дивиденда и даноците се прикажани како намалување од задржаната добивка.

31. ПРЕВЗЕМЕНИ ОБВРСКИ

Друштвото има превземено обврски по основ на склучени договори со изведувачи за изградба, набавка и одржување на постојани средства во износ од 51.500 илјади Денари (2019: 264.322 илјади Денари).

32. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ

Друштвото има обврска по основ на издадени гаранции од банки кон различни доверители во износ од 58.599 илјади Денари (2019: 129.968 илјади Денари).

33. ОДНОСИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ

Друштвото нема краен единствен сопственик. Акциите на Друштвото се поседувани од голем број на правни и физички лица.

Алкалоид АД Скопје, поседува неколку друштва во земјата и странство, прикажани во Белешка 10. Продажбата на, и набавката од поврзаните субјекти се одвива на принцип на нормални продажни услови и по пазарни цени.

Подолу се дадени трансакциите со поврзаните субјекти:

Продажби на производи и услуги	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Алкалоид ДОО Белград, Србија	254.179	165.347
Алкалоид ИНТ ДОО Љубљана, Словенија	1.300.636	1.204.657
АЛК&КОС Фармацевтикалс Шпк, Приштина, Косово	281.862	212.673
Алкалоидфарм СА Фрибург, Швајцарија	26	20
Алкалоид Конс ДООЕЛ Скопје, С. Македонија	166.165	193.369
ООО Алкалоид Рус, Москва, Русија	518.123	633.362
Алкалоид Веледрогерија ДОО Белград, Србија	1.050.067	916.901
Алкалоид Билна аптека ДООЕЛ Скопје, С. Македонија	6.382	6.100
	<u>3.577.440</u>	<u>3.332.429</u>

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

33. ОДНОСИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ (продолжение)

Набавка на производи и услуги

	2020	2019
Алкалоид ДОО Белград, Србија	21.360	16.692
Алкалоид ДОО Загреб, Хрватска	11.452	11.918
Алкалоид ИНТ ДОО Љубљана, Словенија	22.460	36.151
Алкалоид ДОО Сараево, Босна и Херцеговина	115.558	116.811
Алкалоид ЕООД Софија, Бугарија	2.272	1.933
АЛК&КОС Фармацевтикалс Шпк, Приштина, Косово	4.591	5.808
Алкалоидфарм СА Фрибург, Швајцарија	219.040	216.382
Алкалоид Конс ДООЕЛ Скопје, С. Македонија	5.495	2.941
Алкалоид ДОО Подгорица, Црна Гора	45.498	48.056
Фондација „Трајче Мукаетов“ Скопје, С. Македонија	10.027	9.423
ООО Алкалоид Рус Москва, Русија	96.790	94.828
Алкалоид ДОО Веледрогерија Белград, Србија	922	5.259
Алкалоид Иљач Т. Л. С. Истанбул, Турција	10.147	9.203
Алкалоид Билна аптека ДООЕЛ Скопје, С. Македонија	3.036	2.880
Алкалоид АЛКА-ЛАБ ДОО Љубљана, Словенија	1.146	236
Алкалоид Шпк Тирана, Албанија	13.630	4.498
Алкалоид ТОВ Киев, Украина	158.406	158.120
Алкалоид ЛГЛ ДОО, Загреб	1.083	-
	742.913	741.139

Расходи по камати

	2020	2019
Алкалоид Конс ДООЕЛ Скопје, С. Македонија	38	9
	38	9

Салдата и трансакциите помеѓу Друштвото и неговите подружници што произлегуваат од продажбата/набавката на производи и услуги, дадени и примени аванси се презентирани подолу:

Побарувања од продажби на производи и услуги

	2020	2019
Алкалоид ДОО Белград, Србија	115.612	24.776
Алкалоид ИНТ ДОО Љубљана, Словенија	270.754	298.213
АЛК&КОС Фармацевтикалс Шпк, Приштина, Косово	67.169	47.676
Алкалоид Конс ДООЕЛ Скопје, С. Македонија	54.919	62.535
ООО Алкалоид Рус Москва, Русија	478.848	539.439
Алкалоид Веледрогерија ДОО Белград, Србија	510.209	536.674
Алкалоид Иљач Т. Л. С. Истанбул, Турција	-	2.519
Алкалоид Билна аптека ДООЕЛ Скопје, С. Македонија	1.780	2.490
	1.499.291	1.514.322

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

33. ОДНОСИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ (продолжение)

Обврски за набавка на производи и услуги	2020	2019
Алкалоид ДОО Белград, Србија	950	1.155
Алкалоид ДОО Загреб, Хрватска	4.887	3.239
Алкалоид ИНТ ДОО Љубљана, Словенија	20.653	57.125
Алкалоид ДОО Сараево, Босна и Херцеговина	15.327	16.247
Алкалоид ЕООД Софија, Бугарија	129	126
АЛК&КОС Фармацевтикалс Шпк Приштина, Косово	932	1.671
Алкалоидфарм СА Фрибург, Швајцарија	109.882	156.457
Алкалоид Конс ДООЕЛ Скопје, С. Македонија	1.182	1.006
Алкалоид ДОО Подгорица, Црна Гора	8.738	7.941
Алкалоид ДОО Веледрогерија Белград, Србија	-	1.133
Алкалоид Иљач Т. Л. С. Истанбул, Турција	666	-
Алкалоид Билна аптека ДООЕЛ Скопје, С. Македонија	951	979
Алкалоид АЛКА-ЛАБ ДОО Љубљана, Словенија	1.383	236
Алкалоид Шпк Тирана, Албанија	288	301
Алкалоид ТОВ Киев, Украина	10.947	9.498
Алкалоид ЛГЛ ДОО, Загреб	403	-
	177.318	257.114
Побарувања за камати од поврзани субјекти	2020	2019
Алкалоид ДОО Белград, Србија	-	1.929
	-	1.929
Обврски за камати од поврзани субјекти	2020	2019
Алкалоид СА Фрибург, Швајцарија	-	2.325
	-	2.325

Надоместоци на раководството

Во текот на 2020 година на членовите на Управниот одбор на Друштвото не се исплатени надоместоци за учество во одборот. Во текот на 2020 година на членовите на Надзорниот одбор на Друштвото вкупно се исплатени 4.288 илјади Денари (2019: 4.402 илјади Денари).

34. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Официјалниот девизен курс за значајната валута користена при искажување на билансните позиции деноминирани во странска валута е следнава:

	31.12.2020	31.12.2019
ЕУР	61,69	61,49
РУР	0,67	0,89
УСД	50,23	54,95
ЦХФ	56,82	56,56

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

35. ДАНОЧЕН РИЗИК

Во Република Македонија тековно во сила се неколку даночни закони, кои се воведени од страна на Министерството за финансии на Република Северна Македонија. Овие даноци вклучуваат: данок на додадена вредност, данок на добивка, персонален данок на доход и останати даноци. Освен тоа, регулативите кои се однесуваат на овие даноци не беа на сила подолг период, спротивно на сличната легислатива во развиените пазарни економии. Дополнително, регулативите кои ја дефинираат имплементацијата на овие закони, често се нејасни или воопшто не постојат. Постојат спротивставени мислења, кои се однесуваат на правното толкување на регулативата, помеѓу различни министерства и државни организации. На тој начин се креираат неизвесности, како и правни конфликти. Даночните биланси, вклучувајќи ги и сите останати полиња на даночна регулатива (како што се увозните царини), можат да бидат предмет на преглед и контрола од неколку соодветни даночни власти, кои можат да проценат значајни казни и пенали.

Друштвото остварува значајни трансакции со поврзаните страни. Исто така, раководството на Друштвото смета дека поседува доволна и адекватна документација во врска со трансферните цени, но постои одредена неизвесност во поглед на барањата и толкувањата на даночните и другите органи кои можат да се разликуваат од оние на раководството. Раководството на Друштвото смета дека различните толкувања нема да имаат значајни ефекти врз единечните финансиски извештаи на Друштвото.

Толкувањето на даночната легислатива од страна на даночните власти, применета врз трансакциите и активностите на Друштвото, може да не коинцидира со толкувањата на Раководството. Како резултат на тоа, трансакциите можат да бидат оспорени од даночните власти и од Друштвото може да биде побарано да плати дополнителни даноци, пенали и камати, кои можат да бидат значајни. Документацијата на Друштвото останува отворена за контрола од страна на даночните и царинските власти, за период од пет години. Ова практично значи дека даночните власти можат да одредат плаќање на дополнителни обврски во период од пет години од настанувањето на даночната обврска. Горенаведените објаснувања создаваат даночни ризици во Република Северна Македонија, кои се суштински позначајни од оние кои се вообичаени во земјите со повеќе развиени даночни системи.

36. НАСТАНИ ПО ПЕРИОДОТ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ

АЛКАЛОИД АД Скопје регистрираше ново друштво во Велика Британија, со назив ALKALOID UK LIMITED. Друштвото е во 100% сопственост на АЛКАЛОИД АД Скопје.

Не постојат други значајни настани по периодот на известување кои бараат обелоденување во единечните финансиски извештаи.